

EDUSKUNNAN VASTAUS 74/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 21/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 15/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tämä laki sisältää täydentävät säännökset räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 98/2013, jäljempänä *lähtöaineasetus*, soveltamisesta.

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Poliisihallitus on toimivaltainen viranomaisen lähtöaineasetuksen 4 artiklan 2 ja 6 kohdassa sekä 7 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa.

Tulli on toimivaltainen viranomainen lähtöaineasetuksen 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa.

3 §

Kansallinen yhteyspiste

Keskusrikospoliisi on kansallinen yhteyspiste lähtöaineasetuksen 9 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa.

4 §

Lähtöainelupa

Muussa kuin ammatti-, liike- tai elinkeinotoiminnassa saadaan tuoda, hankkia, pitää hallussa tai käyttää lähtöaineasetuksen liitteessä I tarkoitettuja räjähteiden lähtöaineita vain, jos Poliisihallitus on myöntänyt siihen lähtöaineasetuksen

7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun luvan (*lähtöainelupa*).

Lupa myönnetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Lupahakemuksen voi jättää Poliisihallituksen lisäksi myös poliisilaitokselle.

5 §

Lähtöaineluvan myöntämisen edellytykset

Lähtöainelupa voidaan myöntää sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle, joka esittää aineelle lailisen käyttötarkoituksen ja jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ja käyttämään kyseistä ainetta.

Poliisihallituksella on oikeus saada hakijasta lääketieteellinen arvio, jos saatujen tietojen tai haastattelun perusteella on syytä epäillä luvanhakijan henkilökohtaista sopivuutta aineen hallussapitoon. Poliisihallituksella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada lääketieteellisessä arvioissa luvanhakijasta sellaiset terveys-tiedot, jotka ovat välttämättömiä arvioitaessa hakijan sopivuutta aineen hallussapitoon.

Alle 18-vuotiaalle, joka täyttää 1 momentissa säädetty edellytykset, voidaan myöntää lähtöainelupa huoltajan suostumuksella.

6 §

Lähtöaineluvan peruuttaminen

Poliisihallitus voi peruuttaa lähtöaineluvan lähtöaineasetuksen 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Lähtöaineluvan peruuttamista koskevassa asiassa voidaan tarvittaessa suorittaa poliisilain (872/2011) 6 luvussa säädetty poliisitutkinta.

7 §

Valvonta

Poliisihallitus ja sen alaiset yksiköt valvovat lähtöaineasetuksen ja tämän lain noudattamista.

Tulli valvoo lähtöaineasetuksen noudattamista lähtöaineasetuksen 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun tuonnin osalta.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo, että lähtöaineasetuksen soveltamisalaan kuuluvien lähtöaineasetuksen liitteen I aineita sisältävien kemikaalien pakkausmerkinnöissä on lähtöaineasetuksen 5 artiklassa tarkoitettu merkintä aineen hankkimisen, hallussapidon ja käytön rajoituksesta. Merkinnän tulee olla suomeksi ja ruotsiksi.

8 §

Tietojensaantioikeus

Poliisilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada lähtöaineasetuksen noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä, joita mainitun asetuksen säännökset koskevat. Henkilötietojen osalta tietojensaantioikeus koskee vain välttämättömiä tietoja.

Tullilla on oikeus saada poliisilta tarvittavia tietoja lähtöaineluvan oikeellisuuden varmistamiseksi.

9 §

Pois ottaminen ja hävittäminen

Poliisimiehellä ja Tullilla on oikeus ottaa haltuunsa ilman lähtöainelupaa maahantuotava tai hallussa pidetty aine.

Poliisimies voi ottaa luvan ja siihen liittyvät aineet haltuunsa, jos lähtöaineluvan voimassaolo on peruutettu lähtöaineasetuksen 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Edellä 1 ja 2 momentin nojalla poliisin haltuun ottaman omaisuuden käsittelyyn sovelletaan, mitä poliisilain 2 luvun 14 ja 15 §:ssä säädetään. Edellä 1 momentin nojalla Tullin haltuun ottaman omaisuuden käsittelyyn sovelletaan, mitä tullilain (1466/1994) 35 §:n 2 momentissa säädetään.

10 §

Uusista räjähteiden lähtöaineita koskevista rajoituksista päättäminen

Lähtöaineasetuksen 13 artiklan 1—3 kohdassa tarkoitetuista rajoituksista päättää valtioneuvosto.

11 §

Muutoksenhaku

Toimivaltaisen viranomaisen 4, 6 ja 9 §:n mukaan tekemiin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen 9 §:ssä tarkoitettussa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

12 §

Räjähteiden lähtöainerikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) hankkii, tuo, pitää hallussaan tai käyttää lähtöaineasetuksen liitteessä I tarkoitettua räjähteiden lähtöainetta ilman lähtöainelupaa,

2) laiminlyö tarkistaa liiketoimen tai muun luovutuksen yhteydessä, että lähtöaineasetuksen liitteessä I tarkoitettujen räjähteiden lähtöai-

neen ostajalla tai muulla vastaanottajalla on lähtöainelupa,

3) laiminlyö elinkeinonharjoittajana varmistaa, että lähtöaineasetuksen liitteessä I tarkoitettujen räjähteiden lähtöaineen pakkauksessa on mainitun asetuksen 5 artiklassa säädetty merkintä asettaessaan lähtöaineen saataville tai

4) laiminlyö elinkeinonharjoittajana liiketoimen tai sen yrityksen yhteydessä ilmoittaa lähtöaineasetuksen 9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua oman asiakkaansa epäilyttävästä liiketoimesta tai sen yrityksestä keskusrikospoliisille,

on tuomittava *räjähteiden lähtöainerikkomuksesta* sakkoon.

Räjähteiden lähtöainerikkomuksesta tuomitaan myös elinkeinonharjoittaja, joka tahallaan laiminlyö ilmoittaa lähtöaineasetuksen liitteessä I tai II tarkoitettujen hallussaan olleiden räjähteiden lähtöaineen huomattavasta katoamisesta tai anastetuksi tulemisesta keskusrikospoliisille.

Lähtöaineasetuksen liitteissä I ja II tarkoitettuihin aineisiin rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa 10 §:n nojalla annetuissa päätöksissä tarkoitettut aineet sekä liitteissä ja päätöksissä tarkoitettuja aineita sisältävät aineet ja seokset. Tätä pykälää ei sovelleta lähtöaineasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 3 §:n 3 momentin 9 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1181/2013, ja
lisätään 3 §:n 3 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 457/2009 ja 1181/2013, uusi 10 kohta seuraavasti:

3 §

Hallintoasiain tietojärjestelmä

Tietojärjestelmään saadaan lisäksi tallettaa poliisilain 1 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi hankittuja muita tarpeellisia tietoja seuraavasti:

9) arpajaislaissa (1047/2001) säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot ilmoituksista, lupahakemuksista, luvista, lupien peruuttamisista, tilityksistä, ilmoitusten tekijöistä sekä luvan hakijoista ja saajista, arpajaisten käytännön toimeenpanijoista ja näiden vastuuhenkilöistä, tarkastustoimenpiteistä sekä kieltoihin ja

uhkasakkomenettelyyn liittyvistä toimenpiteistä (*arpajaislupatiedot*);

10) räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetussa laissa (/) säädettyjen poliisin tehtävien suorittamiseksi tarpeelliset tiedot mainitussa laissa tarkoitetusta lupahakemuksesta, luvasta, poliisin toimenpiteestä, päätöksestä ja tarkastuksesta (*lähtöainelupatiedot*).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2014